

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

MEDITATIE

Pinksteradvent

"Deze allen waren eendrachtig volhardende in het bidden en smeken".

Handelingen 1:14a

De Heere Jezus heeft in een diepe weg het werk volbracht, door de Vader Hem opgedragen. Voor allen die Zijn verschijning lief kregen werd de hellepoort toegesloten en de hemelpoort ontsloten.

Dit werk geschiedde vóór hen, maar ook zónder hen! Hij alleen kon dat doen. De Zijnen lagen machteloos gebonden. Na Zijn opstanding uit de doden deelt Hij hun de verworven schatten uit aan armen, noodduftigen, dwazen en bekommerden. Zijn werk wordt in de harten toegepast. Hetgeen Hij voorwerpelij tot stand bracht moet onderwerpelij het deel worden van de mens. En wie doet dat? Moet de mens dat doen? Komt nu dat misschien voor rekening van de zondaar?

O nee, ook dát moet de verhoogde Christus doen. En dat doet Hij door Zijn Geest! Daarvan heeft Hij dikwijls gesproken: "De Trooster, de Heilige Geest, Welke de Vader zenden zal in Mijn Naam, Die zal u alles leren en zal u indachtig maken alles wat Ik u gezegd heb". En nog eens: "De Heilige Geest zal Mij verheerlijken; want Hij zal het uit het Mijne nemen en zal het u verkondigen". Zie Johannes 14, 15 en 16.

Wat een heerlijke belofte! Welk een troostbron voor hen die hongeren en dorsten naar Zijn gerechtigheid en Zijn kennis!

O, zij die bekommerd zijn vanwege hun zonde, die hunkeren naar het Leven in Christus en uitzien naar Zijn onderwijs, wees toch werkzaam met deze belofte! Maar ook zij, die in zichzelf niets dan dodigheid en schuld ontdekken, die van nature geen zin hebben om de Heere te vrezen, ook ú hebt die Geest zo nodig.

We zien in onze tekst een uitzierende, heilbegerige schare, biddende en smekende om de vervulling van Christus belofte. Zou Hij het zeggen en niet doen, spreken en niet bestendigmaken?

Waar vinden we hen? In Jeruzalem. Dáár konden ze de Heilige Geest ontvangen. Dáár zou het gebeuren!

Stellen wij ons ook in de weg der midelen? Zoeken wij het dáár waar het te vinden is? En hoe vinden wij deze discipelkring? Biddend en smekend. Kijk dat is echt. In het Koninkrijk der hemelen is geen sprake van automatisme. Zo in de geest van: het zal toch wel komen, of: het zal toch wel niet komen, het is niet voor mij! Neen, zij waren biddende en smekende, dat tekent hun nood.

Dat tekent ook hun besef van deze gave nu uit genade te moeten ontvangen! Want als er één ding gebeurd is, is dat de gave van Gods Geest, Die een mens wederbaart, vernieuwt, zalig maakt en straks Thuis brengt. Het is een onverdiende Gave, zoals álles onverdiend, uit genade, ons toekomt.

Waar halen ze hun vrijmoedigheid vandaan om nochtans in hun bidden en smeken te volharden? Die vrijmoedigheid ontlenen ze aan het van Christus gegeven woord. Ze steunen op Zijn belofte. Zalig die het leren en volharden.

Zo zeker als het voor hen Pinksteren werd, zo zeker zal het voor een ieder Pinksteren worden die de Heere blijven vastklampen aan Zijn Woord.

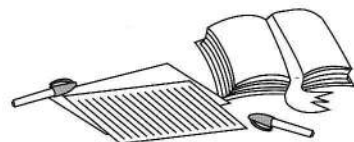
Ze waren eendrachtig in hun gebed. Dat betekent: een ieder had die Geest nu nodig. De vurige Petrus, de rustige Johannes, de zwaarmoedige Thomas. Niemand kan zonder.

Ook wij niet. Zonder de werking van die Geest blijven we dood in zonden en misdaden.

Ook na ontvangen genade is het dor en dodig als die Geest niet in de raderen is.

Zij uw en mijn gebed: Och, schonk Gij mij de hulp van Uwen Geest, mocht die mij op mijn paân ten Leidsman strekken

K. Hoefnagel

VAN DE REDACTIE

Inhoud

In deze aflevering van ons blad hebben we in verband met de komende Pinksterdagen een meditatie over Handelingen 1:14a geplaatst van ds. K. Hoefnagel met als opschrift "Pinksteradvent." Ds. M.C. Tanis schrijft een lezenswaardig artikel over 4 en 5 mei. Ds. P. Roos schrijft een actueel artikel over beeldende preken. Ds. K. Hoefnagel gaat in op een vraag aangaande Jethro. Ds. P. van Zonneveld schrijft een brief aan ouders. Ds. P. den Butter vervolgt zijn serie over de persoon en het werk van Titus.

Pinksteren

De beide Pinksterdagen liggen weer voor ons. De uitstorting van de Heilige Geest mag herdacht worden. De Heere geve Zijn rijke zegen over de prediking. Moge het vuur van de liefde tot God, tot de naaste, tot de Wet Gods, tot de dienst des Heeren en tot hen die de Heere mogen vrezen ontstoken worden in de harten van hen die daar nog vreemdeling van zijn. Waar het liefdevuur verflauwd of bijna uitgedoofd is geve de Heere verlevendiging. Er zij dankbaarheid, aanbidding en verwondering in het hart van hen bij wie het

liefdevuur mag branden. Van nature brandt het vuur van liefde tot de zonde. Het is een wonder van soevereine genade wanneer dit anders geworden mag zijn. De Heere werkt naar Zijn welbehagen de waarachtige bekering. Op de Pinksterdag werden er omtrent drieduizend toegedaan. De Heere is eeuwig Dezelfde. Dat er ook in onze tijd nog velen toegedaan mogen worden tot hen die zalig zullen worden opdat het koninkrijk Gods mag worden uitgebreid en het rijk van de vorst der duisternis afbreuk mag worden gedaan.

Dordrecht- Centrum

D.V. vrijdagavond 20 mei zal ds. A.v.d. Weerd, na bijna 18 jaren de gemeente gediend te hebben, afscheid nemen van de gemeente van Dordrecht-Centrum. De dienst begint om 19.30 uur en wordt gehouden in het kerkgebouw Singel 192/ Dubbel-

damseweg Noord 1. Na afloop van de dienst is er gelegenheid om persoonlijk afscheid te nemen van dominee en mevrouw Van de Weerd in het verenigingsgebouw De Krooswijkhof, Singel 184-186. U wordt hartelijk uitgenodigd deze dienst bij te wonen.

4 EN 5 MEI

Dit zijn twee data van betekenis. Het zijn sprekende dagen geworden. Op 4 mei bijzonder rond acht uur wordt gedacht aan de vijf oorlogsjaren 1940 – 1945, 60 jaar achter ons en de bevrijding 60 jaar. De gedachte is geopperd om bij het gebeuren niet meer stil te staan, daar het al zoveel jaren geleden is. Een hele generatie is opgegroeid, die de tijd van bezetting en de dag van de bevrijding niet hebben meegemaakt. In de geschiedenisboeken is veel vastgelegd en daaruit weet men wat er gebeurd is. Toch is het juist dat de twee dagen 4 en 5 mei omlijstte dagen zijn gebleven. Wij die leven bij en door het Woord van de Heere weten uit dit Woord dat herdenken geboden is. Het volk van Israël werd er opgewezen en daarom dienen wij te spreken van en te wijzen op de donkere dagen 40 – 45 en de wondere verlossing van de Heere. Zijn Hand wordt in onze geschiedenis gezien. En dat dient een blijvende zaak te zijn, al hebben we de tijd zelf niet meegemaakt. Nu weten we dat de jaren 40 – 45 jaren van strenge bezetting waren. Vrijdag 10 mei toen de verraderlijke inval plaatsvond bracht een grote verandering in ons volksleven. Nimmer mag vergeten worden de dappere houding van onze militairen. Men heeft zich ingezet voor volk en vorstenhuis. Tot verbazing las ik dat de capitulatie veel te laat heeft plaatsgegrepen. We hadden toch geen macht en middelen om verzet te bieden. De vlucht van de regering inclusief het koninklijk gezin had niet moeten gebeuren. Dit is te laken. We hadden hen hier nodig. Velen die de oorlogsjaren hebben meegemaakt denken hier anders over. Men weet van Hitlers ideologie af. Wat zijn streven was. Ik vrees dat wanneer de koninklijke familie in ons land gebleven was, zij het niet overleefd hadden. Denk aan de gebeurtenissen die we nu weten. Over onze grenzen en binnen onze grenzen. De sadistische daden van het nazi –

Verschijning volgende nr.

Het volgende nummer van ons blad zal D.V. donderdag 26 mei verschijnen, dus over twee weken. Kopij graag binnen donderdag 19 mei. Bij voorbaat hartelijk dank voor uw medewerking. AvH

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk. Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren en Ds. J.M.J. Kievit

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Kopij voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar:

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, tel. 0527-688978

ADMINISTRATIE:

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk.

Telefoon: 0184-669116.

Fax: 084-2220131.

Email: pand@solcon.nl

Girorek. 70.43.50 t.n.v. Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs € 7,- per jaar.

Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 6 dollar per jaar. Advertenties € 0,35 per mm met een kolombreedte van 6 cm.

Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Dit tijdschrift wordt ten behoeve van iedereen die niet op de gebruikelijke manier kan lezen uitgegeven op groot-letter of via de Electronische Postbus. Informatie en opgave: CBB, Christelijk Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-551014.

regiem, de ondergang van de 115.000 Nederlandse joden en anderen die stierven in concentratiekampen en doodgeschoten op straat lagen. Vochten onze militairen als leeuwen, ze werden ook verslagen door het verraad, het schieten van eigen burgers. Op onze soldaten. Zelf heb ik het gezien, als ook het welkom heten van Duitse militairen door medeburgers. Na de capitulatie 15 mei, is er veel gebeurd. In verschillende oorlogsboeken staat het beschreven. De nacht viel over ons land. Beroofd van onze vrijheid. Wat onder meer in de psalmen 66 en 124 beschreven staat werd werkelijkheid. Wreedheid, machteloosheid, als een vogel in een net zaten we gevangen. Men kon met ons doen wat men wilde. Bijzonder was dit het geval na de 'dolle dinsdag' 1944. De grimmigheid de agressiviteit namen toe. De greep waarin West Nederland was gekomen, werd een ijzeren band. Onverbreekbaar. Verslagenheid kwam toen de razia's een feit werden. Ik denk aan het gebeuren in Rotterdam. In de nacht van 9 op 10 november werden door 8.000 soldaten alle aan – en afvoerwegen hermetisch afgesloten. Alles ging zo geruisloos dat vrijwel niemand kon onderduiken. Pamfletten werden huis aan huis uitgedeeled. Daar stond op vermeld dat alle mannen van 17 tot 40 jaar zich moesten melden. Wie probeerde te ontvluchten of weerstand bood, werd neergeschoten. In twee dagen tijd werden in Rotterdam 50.000 mannen opgepakt. De grootste razia in bezettingstijd. Welk een zondag werd er gekend. Zat de kerk zondag 5 november vol, nu een week later op 12 november waren er vele lege plaatsen. Mannen waren gedeporteerd. Bij intens verdriet leefde de vraag: zullen ze ooit terugkomen? Zullen we ze weerzien? Aangrijpend was de dienst. Het votum van de dienst was: O onze God, in ons is geen kracht tegen deze grote menigte en wij weten niet wat wij doen zullen,

maar onze ogen zijn op U. Met ontroering gaf ds. W. F. Laman daarop om te zingen psalm 86 : 4. 'k Ben gewoon in bange dagen. Mijn benauwdheid U te klagen. Gij toch, Die de ellenden ziet hoort mij en verstoot mij niet. Na die zondag ging de situatie nog ingrijpender worden. Er kwam voedselschaarste. Het rantsoen wat men kreeg was gering. Wat er nog was ging op de bon. Er werd gegrepen naar suikerbieten, bloembollen, aangetaste veenaardappelen. Koolstronken werden rauw gegeten. Stooksel was niet te bemachtigen. Een strenge winter kwam. De temperatuur liep op tot 10 tot 12 graden onder nul. En weet u wat trok? De kerk, kerkdiensten. In een steenkoude kerk kwam de overgebleven gemeente samen. Vanwege de kou kon er hoogstens drie kwartier kerk gehouden worden. Maar nimmer moest de deur gesloten worden. Er kon steeds kerk gehouden worden. Moeders zaten met verdriet en lege magen in de morgendienst. 's Middags was er nog iets te gebruiken. Maar de Heere was tegenwoordig. Wat mocht de prediking, het gebed en het zingen doen! De belijdenis kon zijn: God is ons een toevlucht en sterkte. Hij is krachtiglijk bevonden een hulp in benauwdheden. De saamhorigheid de meelevenheid, de dienst der barmhartigheid waren er. Dit laatste werd gezien in de stad en op het platteland. Aan de barmhartige Samaritaan worden goede herinneringen bewaard. Langs een wonderlijke weg kwam de bevrijding. Toen ik de eerste Canadees zag op 5 mei holde ik naar huis en moest het doorgeven. Wat een blijdschap! Zondag 6 mei kwam de gemeente samen. De prediking was Klaag liederen 3 de verzen 22, 23 en Romeinen 2 vers 4. Het zijn de goedertierenheden des Heeren dat wij niet vernield zijn dat Zijn barmhartigheden geen einde hebben. Zij zijn alle morgen nieuw. Uw trouw is groot. Of veracht gij de rijkdom Zijner goedertierenheid en verdraagzaamheid en lankmoedigheid niet wetende, dat de goedertierenheid leidt tot bekering? Terugdenkend aan de oorlogsperiode is ons veel ontnomen, gestolen kunnen we wel zeggen. Op een bepaald moment moest het zilver, de geldstukken en de radio's ingeleverd worden. Het was een vordering, Befehl ist Befehl! Wie zich eraan onttrok, kon voor de gevolgen instaan. veel viel in die tijd weg. Maar wat heeft de Heere gelaten! Zijn

Woord, Zijn dag, Zijn kerk, Zijn dienst. Wat mochten die doen. Bij zeer veel oorlogsverlies, mocht er oorlogswinst zijn. Winst niet van tijdelijke aard. Maar winst die als het zaad ging werken. De slagen mogen niet vergeten worden maar zeker niet de daden van de Heere. De wonderlijke tegenwoordigheid van de Heere. Nu zijn we 60 jaar verder. Hoe het nu is, kunnen we weten. Met de vier genoemde zaken mochten we door de poort de vrijheid ingaan. En hoe is het nu met de vier zaken? Het Woord komt op de kerkelijke tafel en moet aangepast worden aan theologische en ethische zaken, die nu leven. Met de kerkorde wordt gesjoemeld. Achter de Bijbelse uitdrukking 'dag des Heeren' wordt een vraagteken geplaatst. Geldt het vierde gebod vandaag nog? Het kerkbezoek laat te wensen over. Bijzonder de tweede dienst. Men is bezig een aanpassing uit te vinden. In de hoop dat de opkomst beter wordt. Waar aan gedacht wordt geeft te denken.

BEELDEND PREKEN (1)

Het zal de lezers bekend zijn dat tegenwoordig in diverse gemeenten de gewone zondagse kerkdiensten onder andere namen worden aangekondigd. Er zijn bijvoorbeeld: Diensten met belangstellenden (DmB), er zijn gezinsdiensten, themadiensten, jeugddiensten, enz.

In deze kerkdiensten kan dan een andere vormgeving aangehouden worden. Er worden andere liederen gezongen, er worden alternatieve vormen van verkondiging geboden.

Een toenemende trend op dit terrein wordt gevormd door aanschouwelijk, visueel onderwijs in de dienst. De voorganger bepaalt zich niet tot het Woord dat verwòrd wordt, maar hij zoekt naar voorbeelden, die beeldend aangeven waar het over gaat.

Het gebeurt al jarenlang, dat men soms een voorwerp meeneemt naar de kansel. Bijvoorbeeld een steen die een stenen hart moet aanduiden. Dat gebeurt dan in speciale diensten voor minder begaafden en men kan zich dat voorstellen. Het kan iets verduidelijken. Nu echter doel ik op andere zaken.

Een heel sterk voorbeeld hiervan is de predikant, die tijdens de dienst een motor, die eens gebruikt was bij kampioenschappen, voor in de kerk plaatste en daar telkens de aandacht

Het is geen goed, blijvend geneesmiddel. Er zijn kerken die ons dit laten zien. wanneer de vier genoemde zaken in de oude stijl het niet doen, mag men zich wel bezinnen. Nu moet men niet menen, dat wanneer de oude lijn Bijbels, confessioneel er is, men er dan is. Gelatenheid kan leiden tot dode orthodoxie. We kunnen dan de naam hebben, maar voor de Heere zijn we dood. In onze tijd, ook voor de jongeren is het broodnodig dat men staat naar het bijbelse leven met het Woord, de dag, de kerk, en de dienst van de Heere. Dan is en blijft: hoe lieflijk hoe vol heilgenot, o Heere der legerscharen God. Zijn mij Uw huis en tempelzangen. Een dag is in Uw huis mij meer dan duizend waar ik U ontbeer. 'k Waar liever in mijns Bondsgods woning een dorpelwachter dan gewend, aan de ijdele vreugd in 's bozen tent.

M.C. Tanis

op vestigde. Het liefst had bedoelde voorganger, zo vertelde men mij, deze motor onder de kerkdienst de kerk binnen laten komen, in vol bedrijf. Dan begrepen de mensen het nog beter.

Dat komt in onze kerken niet voor, tenminste niet in die verregaande vorm. Toch gebeuren er dingen tijdens kerkdiensten, die veel vragen oproepen.

Beeldend preken!

Men zou bijvoorbeeld, prekend over de ladder Jakobs, het betoog kunnen dienen door voor in de kerk een ladder op te stellen en deze tijdens de dienst te beklimmen. Ik geef maar een willekeurig voorbeeld. Of, als het gaat over de voetwassing zou men kunnen beginnen de voeten van een kerkgangete wassen om zodoende de tekst beter tot zijn recht te doen komen. Als het zou gaan over de intocht van de ark te Jeruzalem, zou de dominee huppelend de kerk binnen kunnen komen. U zult ongetwijfeld denken dat ik nu overdrijf, maar de genoemde voorbeelden zijn niet van elke realiteit ontbloot. Ik hoor steeds meer geluiden van mensen, die zeggen dergelijke zaken te hebben gehoord of te hebben meegemaakt.

Een van mijn catechisanten vertelde

mij dat zij zo'n dienst had meege-
maakt; het was een dienst voor ge-
handicapten. In zulke diensten wordt
al jaar en dag aanschouwelijk onder-
wijs gegeven en dat kunnen we alle-
maal tot op zekere hoogte plaatsen.
Wat er in die dienst gebeurde, ging
heel erg ver en mijn catechisante was
daardoor toch wel in verwarring ge-
bracht.

Op een van mijn bezoeken vertelde
men mij dat de kleinkinderen opgeto-
gen hadden verteld over een kerk-
dienst, die zij hadden bezocht.

Volgens zeggen moesten de mensen
allemaal op een blad papier hun
moeiten en hun zonden opschrijven;
vervolgens moest men het geschre-
vene op een kruis spijkeren, dat voor
in de kerk stond opgesteld. Men kan
hier slechts op geruchten afgaan,
omdat je niet overal bij bent. Maar
het zijn anderzijds publieke handelin-
gen, die publiek besproken dienen te
worden.

Het is de stijl van de EO-familiedagen
en de jongerendagen, waar al een
behoorlijk aantal jaren allerlei visuele
attributen het podium bevolken. Dat
men soms zulke technieken en pre-
sentaties gebruikt om de onkerkelijke
mens te bereiken, zou nog te accepte-
ren zijn? Al gebruikte Paulus nooit
van zulke vormen en hij had toch dui-
delijk te maken met natuurlijke men-
sen.

Maar, gebeurt dat nu ook in navol-
ging van moderne uitingen om ons
heen, in gewone kerkdiensten?

We moeten vrezen dat dit inderdaad
het geval is. Ik meen op deze ver-
schijnselen de aandacht te moeten
vestigen, omdat deze dingen geruis-
loos worden doorgevoerd. Moet erte-
gen gewaarschuwd worden, of kun-
nen we deze nieuwere vormen dit
keer welwillender beoordelen?

Er is blijkbaar veel aan de hand. De
naam "Willowcreek" moet hier in één
adem genoemd worden. Het heeft
verder te maken met de cultuur van
onze dagen, die vooral visueel inge-
steld is. De kerk speelt daar op in. In
de Bethelgemeente in Drachten,
waarover ik reeds eerder geschreven
heb, komen dit soort dingen ook
regelmatig voor. Ik liep jaren geleden
eens op een zaterdagavond een rond-
je in een van mijn vorige gemeenten;
ik zag toen overal het blauwe licht,
ook bij mijn gemeenteleden. Ik heb
me toen wel zuchtend afgevraagd
hoe ik deze mensen de volgende mor-
gen het Woord van God zou kunnen
duidelijk maken.

Men zal ongetwijfeld op diverse kan-
sels vanuit goede bedoelingen trach-
ten de mensen duidelijker onderricht
te geven vanuit de Bijbel. De aantrek-
kelijkheid van kerkdiensten zakt weg
tot een minimum; in diverse classes
wordt de tweede kerkdienst proble-
matisch aan de orde gesteld. Modern
ingestelde mensen zeggen weinig
meer te begrijpen van de preek.
Iedere dominee zal ermee worstelen.
Hoe maak ik dit nu duidelijk?

Men zegt dat een mens maar twintig
minuten geconcentreerd kan luiste-
ren. Maar daar zit nu juist het proble-
em. Ik geloof dat een mens, een
natuurlijk mens, nog geen minuut
geconcentreerd kan luisteren. Want
de natuurlijke mens begrijpt niet de
dingen die des Geestes Gods zijn. Ze
zijn hem een dwaasheid. Hij begrijpt
ze niet en wil ze ook niet begrijpen.
We trachten hem wel te bereiken in
vertrouwen in onze Zender, maar we
moeten wel realistisch uitgaan van de
doodsstaat van de mens.

Het zaad valt in de bekende gelijkenis
van de Zaaier aan de weg en daarmee
zijn zij bedoeld die het Woord horen
maar niet verstaan. Paulus zegt in 1
Cor.3:2: "Ik heb u met melk gevoed
en niet met vaste spijs; want gij ver-
mocht toen niet; ja, gij vermoogt ook
nu nog niet".

Zou niet bedacht moeten worden in
ernstige zelfkritiek wat we lezen in
Hebreë 5:11, waar gezegd wordt
dat er veel dingen gezegd zouden
moeten worden, die zwaar zijn om te
verklaren, omdat de hoorders traag
om te horen geworden waren.

Veel predikers zullen het misschien
zwaar hebben om allerlei zaken te
verklaren, maar anderzijds kan het
ook zijn dat de hoorders traag gewor-
den zijn om te begrijpen.

Alleen Gods Geest kan de uitlegging
geven. Mensen die nog maar kort
echt tot verandering kwamen, lijken
soms de schade van jarenlange on-
kunde en onbegrip en ontbering in
korte tijd te kunnen inhalen vanwege
een grote geestelijke honger. Als de
Heere Zelf het Woord niet verklaart
en als we geen geestelijke antenne
hebben, missen we alle begrip. We
gaan absoluut blind varen als we gaan
inspelen op de huidige onkunde van
de moderne mens en als we dan met
de beste bedoelingen ons gaan
beperken tot het meest haalbare.

Het treft mij persoonlijk altijd weer
diep, als ik de opdracht aan Jesaja
lees: "Maak het hart dezes volks vet

en maak hun oren zwaar en sluit hun
ogen, opdat het niet zie met zijn
ogen, nocht met zijn oren hore, noch
met zijn hart versta, noch zich bekere
en Hij het geneze" (Jes.6:10). Ik vraag
mezelf ook wel eens in arren moede
af of iets daarvan ook in deze tijd en
misschien wel in alle tijden heerst. O,
wat zou het vreselijk zijn, geliefde
lezer, als dat onze gemeenten zou
gelden en als onze tijd zo getypeerd
zou moeten worden. Het is wel nodig
dat we diep ontsteld mogen zijn of
worden als we dat lezen. Waarom
zou het toen wel zo zijn en nu niet?

Heeft ook de Heere Jezus Zelf deze
woorden niet aangehaald om ook het
volk van Zijn dagen te typeren?
Roept de kerkganger het soms ook
niet in onze dagen uit: We kunnen
niet zien en we kunnen niet horen en
daarom kunnen we ons niet bekeren.
Het hart is zwaar en vet geworden
van de welvaart! Dat geldt de ge-
meente, dat geldt evenzeer ons als
predikers. Niemand ontkomt aan de
klem van dit woord.

Maar Gods getrouwe knechten zullen
dan toch wel roepen met Jesaja: "Hoe
lang, Heere?" En dan is er gelukkig
een "totdat", maar wel in een ernsti-
ge vorm. "Totdat de steden verwoest
worden, zodat er geen inwoner zij en
de huizen dat er geen mens zij....".

Zijn het niet bange gedachten? Toch
zal het heilig zaad het steunsel zijn
zoals de eik en de haageik dat steun-
sel tonen na de afwerping der blade-
ren. Dat geeft moed, vanuit God en
vanuit Zijn belofte.

U begrijpt, wij kunnen het misver-
staan niet wegnemen door te simplifi-
ceren. Daar is een wonder van boven
voor nodig. Bij ons als predikers en bij
u als hoorders.

Petrus schrijft er ook over als hij zegt
dat Paulus naar de hem gegeven wijs-
heid over "deze dingen" spreekt; "in
welke sommige dingen zwaar zijn om
te verstaan, die de ongeleerde en
onvaste mensen verdraaien, gelijk
ook de andere Schriften, tot hun ver-
derf" (2 Petr.3:16).

Laten we niet trachten in menselijke
kracht de nood op te heffen, maar
zoeken we toch vanuit de Goddelijke
belofte het echte middel te vinden,
waardoor gezegd kan worden:
"Hoor en uwe ziel zal leven". Wie
oren heeft om te horen, die hore wat
de Geest tot de gemeente zegt!

P. Roos

Voor de opbouw van de gemeente is nodig dat er goede ouderlingen worden aangesteld, opdat die in de gemeente hun krachten kunnen besteden in het onderwijs en leiding geven. Mensen die ter zake kundig zijn en die behalve van de waarheid ook goed op de hoogte dienen te zijn van de leugen. Zij moeten immers ook in staat zijn de verkeerde opvattingen te onderkennen en weerleggen. Wezenlijke dingen! Voor de tijd waarin Paulus aan Titus instructies gaf, maar net zo goed voor een tijd als de onze. Onmisbaar voor de rechte opbouw van een gemeente.

Maar er is meer dat daarbij onmisbaar is. Ook dat laat Paulus aan Titus weten.

Leven vanuit de genade

Eigenlijk is het wat wonderlijk dat Paulus het niet onmiddellijk aan het begin van zijn brief naar voor brengt, maar ermee wacht tot hij al halverwege de brief is. We zouden toch zeggen: Voor het rechte funktioneren van een gemeente en voor haar ware geestelijke toerusting en opbloei is toch allereerst nodig dat die gemeente leert leven uit Gods genade. Dat mag wel een eerste vereiste genoemd worden. Als dit ontbreekt, wat zou de rest dan nog te betekenen kunnen hebben?

Het mag op het eerste gezicht een beetje vreemd zijn dat Paulus met dit element gewacht heeft, maar anderszijds zou het ook best van een bepaalde opzet kunnen getuigen. Wat Paulus er nu, in de tweede helft van hoofdstuk 2 over gaat schrijven, staat op deze manier wel op een heel strategische plaats, midden in de brief. Daarmee vormt het wel het hart van de brief. Het warm-kloppend hart. U zult intussen begrepen hebben dat ik doel op de woorden in de verzen 11 tot en 14 van hoofdstuk 2. Woorden die beginnen met *'Want de zaligmakende genade Gods is verschenen aan alle mensen, en onderwijst ons...'*

We zouden het een lied kunnen noemen. De apostel Paulus geeft er wel vaker blijk van dat hij een dichtelijke aanleg heeft. Hetzij dat hij bestaande hymnen citeert, die toen al onder de christenen gangbaar waren, hetzij dat er bij hem zelf een dichtader open gaat. Maar vooral als hij schrijft over

de heerlijkheid van Christus en de genade in en door Hem wordt de apostel wel eens lyrisch en dan zingt hij zijn hooggestemde lied.

Over zaligmakende genade heeft hij het. Genade die geopenbaard is toen Christus voor de eerste keer verscheen. Dus bij Zijn eerste komst; Zijn komst in het vlees. Toen werd die genade zichtbaar. Maar ze zal weer verschijnen, in nog voller heerlijkheid. Dan namelijk als de gekomen Zaligmaker weer zal komen. Dat zal zijn *'de zalige hoop en verschijning der heerlijkheid van de grote God en onze Zaligmaker Jezus Christus'*. En tussen die twee verschijningen - tussen die twee komsten - ligt nu het leven van de gemeente ingeklemd. Toen Hij voor de eerste keer kwam verscheen die genade. Als Hij weer komt zal die genade andermaal gezien worden. Hij verscheen; Hij verschijnt weer. En daartussen ligt het leven van een kind van God geboren. Daarin ligt het verankerd.

Met de boodschap van die gekomen en nog te komen genade is Paulus op pad gegaan. Daarmee heeft hij Jood en heiden in aanraking gebracht. En hij heeft gezien wat die boodschap uitwerkt, als Gods Geest Zich er aan paart. Hoe mensen er dan door veranderd worden. Hoe die boodschap hoop geeft als er geen hoop meer is. Hoe die genade levens omzet en vernieuwt. Hoe zij neergebogenen opricht en gewonden heelt. De boodschap van Gods genade, die genoeg is in leven en sterven, in tijd en eeuwigheid.

En omdat dit de enige boodschap is die het echt waard is om verkondigd te worden klinkt het advies van de apostel aan Titus: *'Spreek dit!'* Ja, spreek dit. In de eerste plaats: dit. In de laatste plaats weer: dit. Nooit iets anders dan: dit. DIT! Neem een voorbeeld aan die dichter, die zong: Mijn hart vervuld met heilbespiegelingen zal 't schoonste lied van ene Koning zingen. Of van die ander die zei: Gij volken, hoort, waar g'in de wereld woont! Titus, als je DIT spreekt, heb je echt wat te zeggen. Laten de anderen dan beuzelen over andere zaken en hun tijd verdoen met wat zij zelf belangrijk vinden of wat hun hoorders misschien graag horen, doe jij daar niet aan mee. Verkondig het Woord.

Dat is ook het vleesgeworden Woord. Jezus Christus en Zijn genade.

Zullen we aan gemeenteopbouw doen? Laten we dan allereerst beseffen, dat die gemeente moet leren leven uit de genade Gods. Waar zal ze anders uit leven? Hoe kan een gemeente anders gemeente zijn?

Uitwerking

Moet u trouwens maar eens zien wat dit thema voor uitwerking heeft als een mens er eenmaal echt door gegrepen is. Kijk eens naar Paulus. Nu hij deze zaak aan de orde gesteld heeft komt hij er al gauw weer op terug. Zal hij er ooit over uitgesproken en uitgezongen raken? Niet waarschijnlijk. Daar raakt een mens toch nooit over uitgedacht. Nee, het lied wordt alsmaar meer persoonlijk van toon, vooral als Paulus nog eens even terugdenkt aan zijn eigen verleden. Wat een verleden was dat!

'Want ook wij waren eertijds onwijs, ongehoorzaam, dwalende, menigerlei begeerlijkheden en wellusten dienende, in boosheid en nijdigheid levende, hatelijk zijnde en elkander hatende' (3:3). Maakt Paulus het nu een beetje te erg? Nee, zo beleeft hij dat. De ogen zijn hem geopend en hij heeft intussen zelfs nog geleerd dat ook het tiende gebod van Gods wet bindende kracht heeft en dat hij al zondaar is voordat er een woord over zijn tong gekomen is. Zijn naaste haten is niet pas waar als hij hem in de gevangenis opsluit, maar als hij in zijn hart al een hekel aan hem heeft. En zo heeft Paulus zichzelf leren kennen. Ik, ellendig mens!

Ja, dan heeft hij de Kretenzen wel 'kwade beesten en luie buiken' genoemd en daar heeft hij niets teveel mee gezegd, maar hij heeft anderszijds geen enkele reden om zich op welke wijze dan ook boven hen te verheffen. Hij is zijn eigen 'verleden' niet vergeten. Zijn eigen 'heden' trouwens ook niet.

Maar die zaligmakende genade is ook aan Paulus verschenen. En toen? *'Maar wanneer de goedertierenheid van God onze Zaligmaker en Zijn liefde tot de mensen (filanthropie) verschenen is, heeft Hij ons zalig gemaakt'* (3:4). Zalig gemaakt! Uit genade. Niet door wat wij gedaan hebben; niet door enige eigen gerechtigheid. *'Maar naar Zijn barm-*

hartigheid. door het bad der wedergeboorte en vernieuwing des Heiligen Geestes' (3:5). En dat alles door de Heere Jezus Christus.

Hier is Paulus waar hij wilde wezen. Hierin ligt het allemaal verklaard. De genade Gods! Daaraan is het te danken dat het heil zo rijkelijk over ons uitgegoten is. Terwijl we geen van allen deugden en schuldig stonden en gans verwerpelijk waren. Maar God.... Dat thema is de apostel dierbaar gebleven tot zijn dood toe. En nu zingt hij nog altijd hetzelfde lied, alleen doet hij het nu op volmaakte toon. Maar God, die rijk is in barmhartigheid....

Gemeente-opbouw. Van hieruit. Laten de 'opbouwers' dan zelf hieruit leven. En de gemeente hieruit leren leven. Dit altijd maar weer voor de aandacht stellen. Wat is het voor een gemeente, die in Gods ogen het beeld vertoont van wat een gemeente behoort te zijn? Zou het niet de gemeente zijn, waarin weerspiegeld wordt wat we lezen in 3:7: *'Opdat wij, gerechtvaardigd zijnde door Zijn genade, erfgenamen zouden worden naar de hope des eeuwigen levens'.*

Nog veel te doen

Is er op dit punt niet nog heel wat op te bouwen? De indruk wordt wel eens gegeven, dat de gemeente al op dit niveau staat en dat we daaraan niet moeten twijfelen. Dat is bij veel gemeente-opbouwwerk zo ongeveer uitgangspunt. Deze zaken zijn in orde. De gemeente is gelovende gemeente. Die opbouw-fase is achter de rug. Het fundament ligt er. De vloeren zijn gelegd. De muren staan overeind. Het dak zit er ook op. Nu de rest. En de rest is, dat de gemeente nu aan het werk moet.

Ambtsdragers hoeven niet meer te vragen hoe de dingen geestelijk liggen. Ze moeten inventariseren en catalogiseren wat er allemaal voorhanden is in de gemeente en voorts stimuleren en coördineren en iedereen zijn plaats en taak aanwijzen. Iedereen moet aan het werk voor de Heer. Zou de Heere er van onder de indruk zijn?

Zou er in zo'n gemeente ook wel eens geprekeet worden over Jezus' woorden: Ik heb u nooit gekend? (Matt. 7:23). Woorden die Hij spreken zal tegen al die mensen die zo ontzagge-

lijk veel voor Hem gedaan hebben, inclusief profeteren en duivelen uitwerpen en vele krachten doen in Zijn Naam.

Mij dunkt, als we ons een eerlijk beeld vormen van hoe de gemeente er uit ziet en als we dat doen aan de hand van de normen, die de Heere voor een gemeente aanlegt, dan hebben we nog altijd heel wat werk te verrichten met de boodschap van de zaligmakende genade Gods. Er zijn er nog maar al te veel die daar geen kennis aan hebben. Er zijn er altijd nog heel wat die hier wel ernst mee maken, maar die nog wel wat aan geestelijke leiding nodig hebben om tot een gelovig deelhebben aan die

VRAGENRUBRIEK

Vraag over Jethro.

Er is een vraag naar de juiste naam van Mozes' schoonvader en naar een verklaring van Numeri 10:29 ev. Graag ga ik daar in dit artikel op in. Er liggen nog een aantal vragen op antwoord te wachten, maar nieuwe vragen blijven welkom!

Als Mozes op zijn vlucht voor Faraö in Midian terecht komt, maakt hij al spoedig kennis met een priester aldaar. De naam van deze priester is Rehuël. Die naam betekent vriend van God. Of hij de enige, ware God diende is niet bekend. Hij heeft in ieder geval wel de God van Israël leren kennen en ook geprezen, zoals we zullen zien. Deze Rehuël wordt Mozes' schoonvader door zijn huwelijk met Zippora.

Zie hiervoor Exodus 2.

Het is merkwaardig dat deze man in Exodus 3 opeens Jethro wordt genoemd. Dat het om dezelfde persoon gaat is zeker. Omdat Jethro zoiets als voortreffelijk betekent, wij zouden zeggen: hoogheid, mogen we ervan uitgaan dat Jethro een titel is. Rehuël, de schoonvader van Mozes is dus een aanzienlijk man, een vorst, die verstand heeft van leiding geven. Dat komt later duidelijk uit, als Jethro zijn schoonzoon Mozes opzoekt in de woestijn, kort na de wonderlijke uittocht uit het land Egypte. Als Rehuël zijn schoonzoon eens een dag gadeslaat in zijn drukke werkzaamheden,

genade te komen. Echte, levende kennis aan de zaligmakende genade die met de komst van Christus verschenen is, vinden we die overal? En dat verwachten van de zalige hoop en verschijning der heerlijkheid van de grote God en Zaligmaker - kenmerkt die het leven van de hele gemeente? Er is nog heel wat werk te doen. En in dit opzicht kan alle werk niet eens opbouwwerk zijn. Het kon wel eens wezen, dat er in verband met die zaligmakende genade en de beleving ervan ook nog heel wat afbrekend werk gedaan moet worden. U begrijpt het toch wel als ik dit zo schrijf?

P. den Butter

treedt hij op als een wijs raadsman, die met zijn waardevolle adviezen Mozes een grote dienst bewijst. U vindt deze geschiedenis in Exodus 18. Bij aankomst van zijn schoonvader vertelt Mozes hem over de grote wonderen die ze hebben meegeemaakt. Hij verzwijgt de ondervonden moeilijkheden niet, maar zegt er wel bij dat de Heere hen uit alle ellendigheden heeft verlost.

Wat is het goed om in de onderlinge gesprekken te spreken over de woorden en de wonderen van God. Onze gesprekken kunnen zo oppervlakkig en werelds zijn. En gaan onze gesprekken ook niet dikwijls over wie *wij* zijn en wat *wij* gedaan hebben?

Jethro verheugt zich in hetgeen hij van Mozes hoort. Hij gaat de God van Israël prijzen en erkennen als de Allerhoogste. Misschien was dit voor hem tot dan nog een vraag en breekt bij hem nu het ware geloof in de enige, eeuwig levende God door! Wie zal het zeggen. Jethro gaat zelfs Gode een dankoffer brengen! Het wordt een blijde dankdag, waarop men in de Heere mag eindigen.

Mozes' schoonvader is niet met het volk verder getrokken. Zijn taak lag in Midian. Hij had er een taak bij gekregen, namelijk om in Midian onder zijn eigen volk van Gods grote daden te spreken. Onze vraagsteller zit een beetje met Numeri 10:29 omdat hij meent dat het daar opnieuw over Jethro gaat. Maar als we goed lezen

zien we dat het daar over een zoon van Jethro gaat, namelijk Hobab, een zwager van Mozes. Mozes vraagt aan zijn zwager of hij niet met het volk mee wil trekken naar het beloofde land. Hij is wellicht met vader Rehuël meegekomen om het volk in de woestijn te bezoeken, maar niet gelijk mee teruggegaan. Hoe het ook zij, want zo belangrijk is het niet, lijkt het er op dat hij op aandringen van Mozes inderdaad met het volk verder wil trekken, het beloofde land tegemoet. De vraag is ook, wat Mozes bedoelt als hij er op aandringt om mee te gaan, en tegen zijn zwager Hobab zegt: zo zult gij ons tot ogen zijn! Mozes ziet in zijn zwager met diens kennis van de omgeving een goede gids, die het volk in zijn tocht tot grote hulp kan zijn.

Een vraag die niet gesteld is, maar die ik zelf dan maar even stel is: was het goed van Mozes om Hobab tot gids aan te stellen? Hij had immers de Heere Zelf als Leidsman? Leidde de

Heere Zijn volk niet door middel van de wolk- en vuurkolom?

Ik geloof niet dat we Mozes hierin hard moeten vallen, alsof dit een blijk van ongelooft zou zijn en een steunen op mensen in plaats van een steunen op God. Natuurlijk was de Heere Zelf de opperste Leidsman. Maar Mozes mocht daarbij toch ook gebruik maken van de ervaring, kennis en kunde van een mens? Paulus mocht in die vliegende storm op zee ook op God vertrouwen dat Hij hem en allen veilig aan land zou brengen. Maar toch zegt hij bij een ontvluchttingspoging van de bemanning: "als deze niet in het schip blijven, gij kunt niet behouden worden". Gods leiding komt uit in het verstrekken van allerlei middelen en instrumenten. Niet om op die middelen alleen te vertrouwen, maar om ze in biddend opzien tot de Heere te gebruiken.

Welnu, ik hoop dat de vragensteller tevreden is, dan ben ik het ook.

K. Hoefnagel

den uitgeroeid. Elke zelfverheffing dient gebroken te worden. Erg zou het zijn als we zouden lijken op Jona. Jona die met groot verdriet, begerend te sterven, terneder zat, omdat het oordeel over Nineve niet voltrokken werd! Jona leek in de verste verte niet op de Heere Jezus, Die met innerlijke ontferming bewogen werd toen Hij de schare zag die zonder Herder was. Laat, ouders, die bewogenheid er mogen zijn in uw gezinsleven, en die bewogenheid zal er zijn wanneer u kunt zeggen: "Hij kwam en zag op mij neder". Zo een kan niet anders dan bewogen-zijn met zijn medemens.

P. van Zonneveld

HAAMSTEDE CONFERENTIE

De zgn. Haamstedeconferentie zal dit jaar D.V. wederom worden gehouden in het conferentieoord "Menorode" te Elspeet. Bestuur en deelnemers ervaren deze locatie als zeer geschikt voor het houden van de conferenties. De data voor de conferentie in 2005 zijn 29, 30 en 31 augustus.

De exacte titels van de referaten zijn nog niet bekend en zullen later worden meegedeeld.

De volgende sprekers hopen op de a.s. conferentie het woord te voeren.

Ds. J.B. ten Hove hoopt de opening te verrichten;

Ds. P. den Ouden verzorgt een historische lezing over Willem Bilderdijk, vader van het Reveil;

Ds. A.J. Kunz neemt een pastorale lezing voor zijn rekening, getiteld: Twee wegen-hemel en hel in prediking en pastoraat;

Ds. J.M.J. Kieviet zal de persoon Aäron in een tweetal lezingen behandelen;

Dr. Ir. H. Jochemsen houdt een lezing over het onderwerp: Nieuwe mensen maken? – ethische vragen bij biomedische ontwikkelingen -;

Prof. Dr. A. Baars zal een homeletische lezing verzorgen over: (S)preken met gezag;

Ds. K. ten Klooster hoopt de avondlezingen te verzorgen, getiteld: Christus en de kracht van Zijn opstanding;

Ds. C. Harinck hoopt de conferentie af te sluiten.

BRIEVEN AAN OUDERS (52)

O die Jona – de deserteur! Later zit hij op een heuvel bij Nineve te huilen!

't Is waar: kerk en wereld moeten gescheiden zijn. 't Gevaar kan er echter zijn dat kerkmensen zich beter gaan gevoelen dan de wereld.

Ik weet niet of het in Jona's opvoeding heeft gezeten. Israël heeft tijden gehad, dat het zichzelf ging verheffen: "wij zijn het verkoren volk!" Met minachting sprak men over de gojiem, de heidenen. Die waren bestemd voor het oordeel. Zou men de les van de nacht van de verderfengel goed geleerd hebben, dan zouden ze voor altijd geweten hebben dat er geen onderscheid was tussen Israëlieten en Egyptenaren. Immers de eerstgeborenen van Israël bleven alleen gespaard door de slachting van een lam en door het bloed van het lam aan de deurposten.

Jona's onwilligheid om naar Nineve te gaan kan gezeten hebben in zijn opvoeding. Maar 't kan ook 't gevolg geweest zijn van geestelijke gesteldheid. Als de Heere Zijn liefde in een mensenhart uitstort, als er de tijd is van de eerste liefde, als er in die tijd veel psalmen gezongen worden, dan kan er de neiging ontstaan dat men zich beter gaat achten dan de wereld. Zelf wordt men vroom en de wereld goddeloos. Men verbaast zich erover

dat God nog niet met Zijn oordelen is gekomen.

Ouders, we moeten onze kinderen niet grootbrengen met de gedachte van die goddeloze wereld, waar alles maar kan en mag. Dat wij met onze kinderen kerkelijk zijn hebben we niet te danken aan onszelf maar aan goddelijke leiding. God heeft onderscheid gemaakt terwijl er geen onderscheid is. Dat er scheiding en afzondering dient te zijn is naar de Schrift. Doch verwerpen van de wereld en het oordeel toewensen over de wereld spreekt van zelfverheffing. Wie de Heere liefheeft als vrucht van Zijn liefde moet nog leren dat hij even goddeloos is als de wereld. Wat u bent, is slechts te danken aan genade alleen, aan de Heere die goddelozen om niet rechtvaardigt. Zulke ouders spreken met grote bewogenheid over de wereld. In de voorbede aan tafel temidden van het gezin draagt vader wereldse mensen de Heere op. De Heere wordt gevraagd om Zijn zegen over zending en evangelisatie. Godvrezende ouders hebben zelf ook een woord voor de wereld, voor die burens, voor wie dan ook die zonder God voortleeft.

Dus de gedachte dat wij en onze kinderen beter zouden zijn dan de wereld, moet met wortel en tak wor-

ZENDINGSMIDDAG CHR. GEREFORMEERDE KERK DAMWOUDE

De Christelijke Gereformeerde Kerk van Damwoude en die van Broeksterwoude-A houden zaterdag 11 juni a.s. hun jaarlijkse zendingsmiddag. Thema van de bijeenkomst, die in de kerk van Damwoude zal plaatsvinden, is "Gij zijt het licht der wereld" (Matth. 5:14).

Sprekers zijn Ds. A.A. Egas en Ds. A. v.d. Zwan.

Laatstgenoemde zal op een aansprekende manier verslag doen van zijn reis door Rusland over de verkondiging van het evangelie aldaar.

Verder zal het gemengd koor "Magnaliadei" uit Groningen het geheel muzikaal omlijsten.

Voor de kinderen van 4 t/m 10 jaar is er een speciaal kinderprogramma, en is er een speciale zendingsmarkt waar u artikelen kunt kopen. De opbrengst van deze middag is voor een project in Rusland waarvan u dus het een en ander zult horen. Aanvang van de bijeenkomst is 13.30 uur.

Zending en evangelisatiecommissies.

BELANGSTELLENDE CGO-THEOLOGIE- OPLEIDING

Geachte belangstellende theologieopleiding CGO

Bestuur, rector en docenten willen u van harte uitnodigen tot het bijwonen van onze jaarlijkse Open Avond CGO van de HBO-opleiding Theologie van de CGO (voorheen CGO-E) op woensdagavond 18 mei te Goude Driestar College (gebouw Bèta) - Ronsseplein 1

Programma

19.00 uur Inloop met koffie

19.30 uur Opening

19.45 uur Algemene Voorlichting over de vernieuwde opleiding met verschillende varianten - Onderwijs - Pastoraal - Algemeen

21.00 uur Open hoorcollege, om een indruk te krijgen van het niveau waarop de colleges worden aangeboden door Drs. J. van Mourik (docent NT).

"Het geslacht hart bied ik U ten offer aan"

Calvijns levensdevies

Calvin schrijft op 24 oktober 1540 aan Farel: 'Wat betreft mijn gemoeds-

gesteldheid: had ik de keuze, dan zou ik liever alles doen, om u niet te gehoorzamen. Maar omdat ik niet mijn eigen heer ben, breng ik mijn hart geslacht aan de Heere ten offer. Daarom heb ik mijn geest gebonden en gegeven in de gehoorzaamheid aan God.' Wat is de biografische en kerkhistorische achtergrond van deze woorden? Welke (bijbelse) achtergrond hebben ze? Hoe zijn ze met het geheel van Calvijns leer verbonden? Hoe kan dit materiaal in het voortgezet onderwijs worden ingezet? Welk praktische betekenis heeft Calvijns levensdevies voor het pastoraat? Via een college met diverse werkvormen wordt de betekenis van Calvijns levensdevies toegelicht.

22.00 uur sluiting.

Iedereen is welkom bij deze - geheel vrijblijvende - voorlichting.

In afwachting van uw komst verblijven wij met een vriendelijke groet,

Voorlichting CGO

Adri Burghout,, 0167-573118

ZONDAGSSCHOLEN BOND.

De zondagsscholenbond zal D.V. zaterdag 21 mei haar jaarlijkse bondsdag houden.

Dankzij de trouw van de Heere mag de zondagsscholenbond dit jaar 75 jaar bestaan. Aan dit jubileum zal op de bondsdag ruim aandacht worden besteed. De dag zal worden gehouden in de Chr. Geref. Kerk "De Fontein", Bikkersweg 7 te Bunschoten.

Ds. J. Westerink van Urk-Maranatha zal een referaat houden over het onderwerp: "Laat de kinderen tot Mij komen."

Door ds. De Romph uit Noordeloos, oud-voorzitter van de zondagsscholenbond, zal een terugblik worden gegeven. Ook aan de kinderen zal ruim aandacht worden besteed. Met name 's middags zal het programma helemaal zijn afgestemd op de kinderen. Door kinderen zal een bijdrage worden geleverd door muziek en zang. Daarnaast zal er voor de kinderen 's middags een vertelling worden gehouden.

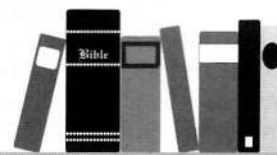
In de dankbaarheid wil de zondagsscholenbond ook anderen laten delen. Daarom zal het komende seizoen een actie worden gehouden voor het zendingswerk in Siberië. Op

de bondsdag zal het startsein worden gegeven voor deze actie. Daarom zal er op de bondsdag ook een stand van de stichting "Friedenstimme" zijn. Daarnaast een stand met boeken/beloningsmateriaal e.d.

De bondsdag begint om tien uur en is 's middags rond drie uur afgelopen. Er wordt uitgezien naar een gezegende dag met elkaar. Tussen de middag zal een broodmaaltijd worden aangeboden.

Alle zondagsschoolmedewerkers en werksters en allen die het zondagschoolwerk een warm hart toedragen zijn van harte welkom.

Het bestuur

BOEKBESPREKINGEN

C. Harinck, *Tot belijden geroepen*, 139 blz., € 12,50, Uitgeverij Groen, Heerenveen, ISBN90-5829-521-4.

De auteur is emeritus - predikant van de Gereformeerde Gemeenten. Het nu verschenen boek is een enigszins gewijzigde herdruk van een vroegere uitgave. Er blijkt vraag te zijn naar dit boek. Er is inmiddels ook een Engelse editie van verschenen. Juist in een tijd waarin velen kort geleden belijdenis des geloofs hebben gedaan is het een goede zaak kennis te nemen van de inhoud van dit boek. Het geeft veel informatie en stof tot overdenking. Dat blijkt uit de hoofdstukken die zijn opgenomen: 'Openbare geloofsbelijdenis. Waar komt belijdenis doen vandaan? De praktijk in de vroege kerk. De praktijk in de kerk van de Reformatie. Belijdenis en doop. Belijdenis en leer. Belijdenis en het geloof. Belijdenis voor God en Zijn gemeente. Belijdenis en het Avondmaal. Belijdenis en de kerk. Belijdenis en de wereld. Belijdenis en strijd.' De auteur kiest positie tegenover opwekkingsbewegingen en pinkstergroeperingen op blz. 59 en 60: "Verder moet je ook bedenken dat belijdenis doen niet betekent: belijden bekeerd te zijn. Geloofsbelijdenis afleggen, is geen getuigenis afleggen van je persoonlijk zaligmakend geloof. In allerlei opwekkingsbewegingen en pinkstergroeperingen wordt dit geprocla-

meerd. Je komt daar in de samenkomst naar voren en belijdt dat je bekeerd bent en gelooft. Maar belijdenis doen is niet in het openbaar getuigenis afleggen dat je bekeerd bent. Het is niet alleen verklaren dat je gelooft, maar vooral verklaren wát je gelooft. Je belijdt de christelijke leer te geloven, dat Jezus is de Christus, de Zoon van de levende God. Dit belijden kan echter niet alleen met het verstand, daar moet je hart bij betrokken zijn. Je doet belijdenis van de gereformeerde religie. Je belijdt de bijbelse leer, dat Christus alleen de Weg en de Waarheid en het Leven is. Zo lezen we niet van de kamerling dat hij zegt: 'Ik geloof in Jezus, de Zoon van God.' Nee, we lezen dat hij beleed: 'Ik geloof dat Jezus is de Christus, de Zoon van God.' Belijden is zeggen hoe je over Jezus denkt en niet in de eerste plaats verklaren hoe je over jezelf denkt. Niet de mens met zijn bekering of geloof, maar de leer aangaande Christus staat in het belijden op de voorgrond. De kamerling deed dit met zijn gehele hart. Hij verwachtte alleen van Jezus de zaligheid. Daarop ziende kan je natuurlijk ook zeggen dat hij in Jezus geloofde. Zo is belijdenis doen de leer van de Schrift met je hele hart belijden en vooral uitspreken dat Jezus is de Christus de Zoon van de levende God." Vaak wordt verwezen naar Calvijn. Daarover schrijft ds. Harinck terecht op blz. 63 "Nee, de jonge mensen die onder Calvijn belijdenis deden, waren niet allemaal bekeerd. Zij deden het niet allemaal uit een innerlijke overtuiging. Calvijn klaagde dikwijls steen en been over de vele geveinsden in de kerk. Van de tien dacht hij dat er maar één is, die door een waar geloof met Christus is verbonden.

En toch had hij een visie, een ideaal!" De auteur stelt ook de vragen en worstelingen aan de orde die er kunnen zijn met betrekking tot het belijdenis doen. Hij stelt de vraag aan de orde of je niet moet wachten tot je bekeerd bent met belijdenis te doen. We lezen dienaangaande op blz. 68 en 69 "De gemakkelijkste weg is om je met vrome of goddeloze uitvluchten aan de klem tot belijdenis doen te onttrekken. Maar de gemakkelijkste weg is niet altijd de juiste weg. Je zult zeggen: 'Maar ik ben niet bekeerd en ik heb geen geloof. Mijn hart is zo zondig en de wereld trekt zo aan mij. Er is zoveel in mijn leven wat niet deugt en

ik val steeds terug in oude zonden.' Indien je echter zeggen kunt: 'En toch, ondanks dit alles, kan ik niet loskomen van Gods waarheid. Ik kan en wil niet breken met mijn opvoeding. Ik kan en wil de God van mijn doop niet de rug toekeren. Ik weet dat ik niet kan sterven zoals ik geboren ben en dat er alleen in Christus voor mij behoudenis is te vinden.' Zeg je in al je strijd en onzekerheid: 'Heere, ik geloof de boodschap van Uw oordeel en mijn verlorenheid. En ik geloof de boodschap van Uw evangelie in Christus. Ik kan er toch niet van loskomen. Ik wil toch voor U leven en de wereld verzaken, maar houdt U mij vast, Heere, en laat mij niet los. Leidt U mij en bekeert U mij.' Is het zo met je gesteld? Dan mag je belijdenis doen en behoef je aan God en Zijn genade niet te wanhopen."

Op blz. 76 schrijft de auteur over de keuze die gedaan mag worden door genade: "Het is Gods genade, als je tot de levenskeus gekomen bent om liever met het volk Gods kwalijk behandeld te worden dan voor een tijd de genieting der zonde te hebben. Van jezelf zie je geen heerlijkheid in de dienst des Heeren. Dan heb je geen begeerte om met Zijn volk te leven en te sterven. Wat een genade, wanneer God je in je jeugd trekt om Hem aan te hangen en te vrezen." Op blz. 77 laat de auteur zien dat de paasnacht in de vroege christelijke kerk het geschiktste moment voor de doop werd geacht. De dopelingen zouden aan de wereld sterven en met

Christus opstaan tot een nieuw leven. Hij acht het daarom juist met Pasen belijdenis te doen.

C.H. Spurgeon, Zoekt en gij zult vinden, 119 blz., € 6,50, vierde druk, Uitgave De Banier, Utrecht, ISBN 90-336-0401-9.

Onder de liefhebbers van Spurgeon zal de herdruk van dit boekje zeker aftrek vinden. Het heeft als ondertitel 'Aanwijzingen voor het oprecht zoeken en vinden van Christus.' De volgende hoofdstukjes zijn in dit boekje opgenomen: 'Probeer uzelf niet te verlossen. Verachte zielen die Jezus zoeken. Zoekers die Christus aanraken. Nog steeds geen licht, en waarom? Wij wachten op het licht. De uitnodiging. Iets om goedgemaakt te worden. Belemmeringen om tot het licht te komen. Zoekers aangemoedigd - de Plaatsvervanger. Het zoeken. Hoe Luther zocht en vond. Uit genade zalig geworden. Mag ik geloven? Een overbodige vraag beantwoord.' Bij het lezen werden we getroffen door meerdere passages. Zo lezen we op blz. 21 "Meen niet dat u ooit in een betere toestand zult zijn om tot Hem te komen dan waarin u nu bent. Er is in de wereld geen betere gesteldheid om gewassen te worden dan wanneer men vuil is; er is in de wereld geen betere gesteldheid om hulp van een arts te verkrijgen dan wanneer men ernstig ziek is. De beste gesteldheid voor het vragen om een aalmoes is die van een bedelaar. Probeer die lompen niet op te lappen,

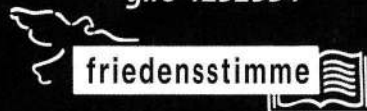

Friedensstimme zorgt voor

*Bijbels, evangelisatiemiddelen,
Russische evangelisten
en hun gezinnen*

Uw gebed en meeleven zijn daarbij nodig!

Ondersteun dit werk door uw gift op
giro 4132334

Postbus 15
2800 AA Gouda
T 0182 - 538 544

F 0182 - 572 582
E info@friedensstimme.nl
I www.friedensstimme.nl

noch uw karakter te verbeteren, noch uzelf op te knappen, voordat u tot Christus komt. Kom in al uw armoede en vuilheid, precies zoals u bent, en zeg tot Hem: "Mijn Heere en mijn God, U hebt als Mens geleden voor al de zonden van al diegenen die op U hun vertrouwen stellen; neem mij aan, geef mij vrede en blijdschap." Ik wil mij een kleine kritische opmerking veroorloven. Op blz. 51 was het beter geweest in plaats van over een gulden over een euro te spreken. Tenslotte nog een citaat dat we aantreffen op blz. 73 en 74 "Weg met uw vervloekt en afgodisch vertrouwen op uzelf. Christus heeft het werk der verlossing volbracht, volkomen volbracht. Leg uw voddën niet naast Zijn vlekkeloos wit lijnwaad: Christus heeft de vloek gedragen. Kom niet met uw waarde-loze boetvaardigheid en uw tranen vol vuil om die te mengen met Zijn kostbaar bloed dat uit de fontein vloeit. Geef op wat van uzelf is, en kom en neem wat van Christus is. Weg met al uw zijn en doen waarmee u zich bij God aannemelijk dacht te maken. Verneder uzelf, en neem Jezus aan als de Alfa en Omega, de Eerste en de Laatste, het Begin en het Einde van uw zaligheid."

Maandag 16 mei (2e pinksterdag)

PINKSTERAPPÈL

in de Grote Kerk te **Hilversum** (oude torenstraat)

Thema: **De Geest en de toekomst**

Deelthema's:

De Geest als bidder vóór de toekomst

door ds. M.J. Kater (**15:00 uur**)

De Geest als onderpand vóór de toekomst

door prof. W.H. Velema (**19:00 uur**)

's Middags wordt het muzikale gedeelte ingevuld door:
Samuel Kievit (piano), Maria Baan (blokfluit)
Sander van Houten (Spinnet)

's Avonds worden de muzikale intermezzo's
verzorgd door jeugdkoor Jehuda uit Wilnis.

Van harte welkom!

Chr. Geref. Jeugdvereniging

De Kandelaar uit Ouderkerk a/d Amstel

Ps: voor de route naar de Grote kerk te Hilversum,
zie www.lcj.nl

Op 29 april 2005 heeft zr. J.A. Harreman-den Braber te Rotterdam een koninklijke onderscheiding ontvangen. In de periode augustus 1979 tot medio 2004 is zij kosteres van de Chr.Ger. Kerk te Rotterdam-Kralingen geweest. In eerste instantie samen met haar man. Na zijn overlijden in 1991 heeft zij dat werk, dat de liefde van haar hart en dat van haar man had, voortgezet.

Naast deze betrokkenheid heeft zij zich onder andere ook ingezet voor de verzorging van het kerkblad (25 jaar) en was zij 30 jaar lang (bestuurs)lid binnen een vrouwenvereniging. Verder heeft ze vele jaren lang intensieve en belangeloze zorg besteed aan diverse oudere personen.

De gemeente van Rotterdam-Kralingen is dankbaar voor deze koninklijke erkenning.

Voor info bel:
0180-613807
of
078-6813076

Reformatische vereniging voor
weduwen en weduwnaren van 50+

De Stichting
Bonisa Zending
organiseert op

D.V. zaterdag 4 juni 2005

een

Gezinsdag

op het terrein van

"De Oude Duikenburg"

Voorstraat 30, 4054 MX Echteld, Gld.

Dagindeling (binnen, grote zaal):

10.00 uur	Opening Dr. W. van Vlastuin, voorzitter
10.40 uur	Dia-presentatie Project: Tibet Onderdak
11.00 uur	Ontmoeting: Woord en groet, Ds. C. v.d. Berg, Azië (verlof)
13.30 uur	Dia-presentatie Project: Tibet Onderdak
14.00 uur	Bekendmaking eindresultaat Actie voor Tibet
15.30 uur	Sluiting Ds. A.A. Egas, Urk

Deze dag staat in het teken van ontmoeting
De Gezinsdag heeft een open karakter

Meer info
leest u in het
Bonisa
Zendingsblad

- 40 kramen met allerlei verkoop-artikelen
- activiteiten en workshops
- oude ambachten
- leuke spelen voor kinderen

Uit? Kom met het hele gezin!

Wij ontmoeten u graag

17.50
(incl. BTW)

Een leerzaam kwisspel voor jong en oud

Bestel nu!

☐ ex. Basisspel	€ 17,50
☐ ex. aanvulset Bijbelse vragen voor kinderen	€ 7,50
☐ ex. aanvulset Kerkgeschiedenis	€ 7,50
☐ ex. aanvulset Israël	€ 7,50
☐ ex. aanvulset Koninklijk Huis	€ 8,50
☐ ex. aanvulset Tweede Wereldoorlog	€ 8,50

Naam :

Adres :

PC+Plaats :

JEUGDBOND
GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Postbus 79 - 3440 AB Woerden
T 0348-489948
E info@jbgg.nl

NIEUW!

Aanvulset Koninklijk Huis

Met 252 vragenkaartjes in twee moeilijkheidsniveau's over de geschiedenis van het Koninklijk Huis vanaf de Tachtigjarige Oorlog tot nu.

Aanvulset Tweede Wereldoorlog

Met 252 vragenkaartjes in twee moeilijkheidsniveau's over de Tweede Wereldoorlog, van aanleiding tot atoombomb.

Ik heb geen mens...

Ontmoeting biedt,
op basis van christelijke
naasteliefde,
professionele hulp
aan dak- en thuislozen,
uitgaande van de
behoeften en mogelijk-
heden van de cliënt

Een vader en moeder die,
om welke reden dan ook,
niet voor hem konden zorgen.
Groot geworden.
Het huis uitgegaan.
Een eigen leven gaan leiden.
Verslaafd geraakt.
Dakloos geworden.
Geen thuis hebben.
Geen mens hebben...
Dat is het leven van Ferdi.

Onderzoek wijst uit dat het aantal dak- en thuislozen groeit. In grote steden zoals Rotterdam en Utrecht, maar ook middelgrote plaatsen als Vlissingen, Zierikzee, Tiel, Harderwijk en Leiden. Ontmoeting wil daarom het werk uitbreiden, om zo meer dak- en thuislozen te kunnen helpen. We hebben daarvoor ook úw steun nodig. Voor maar een paar euro per maand kunt u mensen als Ferdi helpen. Word daarom begunstiger van Ontmoeting.

Meld u aan via onze website
(www.ontmoeting.org)
of neem telefonisch contact met ons op.

Stichting Ontmoeting
Postbus 263
3990 GB Houten
T: 030 - 635 40 90
F: 030 - 635 40 99
info@ontmoeting.org

STICHTING
Bonisa
ZENDING

Bijbel- verspreiding

**...tot aan
het uiterste
der aarde...**

- Bijbels in de stamtalen van de chinese bergbevolking
- Ook in de meest afgelegen lepradorpen mag aan armen en verstotenen het Evangelie verkondigd worden

Steun het werk van Bonisa met uw
PINKSTERZENDINGSGAVE

Postbank 31.555.32

o.v.v. Bijbelverspreiding

Vakantie op Texel

Rust en ruimte, in eigen sfeer, alle jaargetijden

Comfortabele bungalows

5 nieuwe chalets

Nog enkele boekingen
mogelijk vanaf week 19
t/m 27 en v.a. week 33.

Kom genieten van jonge
lammetjes, broedende
vogels en de ontluikende
natuur.

Deelweken
mogelijk.

Welkom!

Nieuwe brochure: bel 0222 31 83 91

Bescherm joodse kinderen tegen terreur!

De christelijke stichting
"Vrienden van het Cheider"

- Zorgt voor beveiliging van de joods- orthodoxe school "het Cheider" in Amsterdam
- Keert zich tegen antisemitisme en terreur
- Helpt joodse kinderen

Maak uw gift over op Giro 419925 Bank 65.30.14.643
t.n.v. Vrienden van het Cheider- Veenendaal
Zie ook onze website www.cheidervrienden.nl

De Stichting
Stéphanos heeft tot
doel:

Het verzorgen van
zendingswerk in Afrika
en het verlenen van
hulp aan
weeskinderen in
Malawi.

Hierbij is de Bijbel en
de Drie Formulieren
van Enigheid het
uitgangspunt.

STÉPHANOS

In Malawi zijn gemeenten die ontstaan zijn uit het werk van de Free Presbyterian Church in Schotland. De gemeenten hebben zich verenigd in de Reformed Presbyterian Church (RPC). De RPC groeit behoorlijk en bestaat momenteel uit ongeveer 130 gemeenten. Er zijn geen predikanten, maar slechts vier evangelisten met in elke gemeente een paar ouderlingen. De ondersteuning van deze evangelisten is enkele jaren geleden overgenomen door stichting Stéphanos. Wij hebben uw hulp nodig bij:

- beschikbaar stellen van Bijbels
- opleiding en steun van ouderlingen en evangelisten
- evangelisatiebijeenkomsten
- kerkbouw
- fietsen schenken voor ouderlingen om hun gebied te bewerken

Geef uw **pinkstergave**
voor het werk van de zending in Malawi

Maak uw gift over op banknr. 33.53.07.450

of giro nr. 199504 t.n.v. Stéphanos te Harskamp o.v.v. Pinkstergave.

Voor verder informatie: Stéphanos, Postbus 34, 7950 AA Staphorst,
tel. 0522 - 464428, jw.akster@filternet.nl